

КОМІ КОЛХОЗНИК

Лезö ВКП(б) Коми Обком

декабр
15
ЛУН
1931
№ 67

Колхозникјас, областувса XII-д парт-конференція кежлө тыртöј вөрлезан план 45 пр. вылө. Тајö лоö боевöја ужалöмөн партијалыс индöджассö олö-мö пöртöм

Вöчны большевiстскöј перелом

Колхозникјас, возö нужöдны вөрö петöм оз поз, котыртчöј сквознöј бригад-јасö да бостеöј штурмујтны вөрпрограмма

Чорьöдны кое оппортунист-јаскöд

Декабр 1 лунсаң 10 лунöз, дас-луна өд вөрвöчöмын кыптис сö-мын 4 пр. мында; вөркыскыны збыл вылө некушöм вөрпромхоз-ын на ез бостыны, Комилес куза кыскöма вөр улые катшщöјасöз сö-мын 0,4 пр. Тајö лыдпас, асыс пет-кöдлöны, мыј ударнöј месачныкса первој декадаö большевiстскöј пе-релом ез ло вöчöма, став вөр-промхозас сулалö оппортунист-ическöј öдјас, код вöсна вөрпро-грамма кад кежлö тыртöм ло сүв-тöдöма вывти серјознöј угроза улö.

Декадаса 4 пр.-а öд, лоö кулац-кöј öдöн, i возö ташöм öд колöм јавнöја вайöдö вөрпрограмма тыр-тöм орöдöмö. Мыј вöсна-жö öнöз колi вөрфронт вылын ташöм ку-лацкöј öдыс? Ем-ö возможностыс кыпöдны большевiстскöј öдјас да тыртавны партијабн индöм строкјас кежлö вөрлезан планјас? Кулац-кöј öд кутöмын помкаыс çик öтi— кулак кивив ужалöм: Рајонувса парторганизаціяјас ез на перестро-итны асыныс ужсö вылö обстанов-ка требујтöм сертi, самоөкөн ну-дöдны ужсö, та вöсна сулалöны кулацкöј öдјасыд.

Большевiстскöј öд кыпöдны ем став условіјыс. Тајöс петкöдлö Удора рајон, көнi декабр 1 лун кежлö-нын тыртисны вөрлезан про-граммасö 71 пр. мында. Мыјöн-нö торјалöны мукöд рајонјас Удора рајоныс? Мыјла мукöд рајонјаслы оз поз кыпöдны Удораса öдјас?! Некушöм кутана помка абу, став

рајоныс вермöны кыпöдны Удора-са большевiстскöј öдјас, сöмын оппортунизм самöн ужалöм вöсна öнöз ез вермыны котыртны вөрле-зыејассö гырыс öда уж вылö.

Некушöма терпiтны поэтöмөн лоö лыдфыны вөр кыскан öд. Весiг прöчент жына абу тыртö-ма вөркыскöмын Тајö петкöдлö тыдаланаа кулак кивив ужалöмсö став вөрпромхозјаслыс. Бара, ко-лан тöвса мозыс, вöчöны разрыв пöрдöм-кыскöм костын.

Тајо став фактјасыс петкöдлö-ны, мыј рајонувса парторганиза-ціяјас неважон мунаң партконфе-ренціяјас вылын сöмын кынас көсысöмаöе вöчны большевiстскöј перелом вөрфронт вылын, а делö вылас ужалöны оппортунизм самöн, оз пöртны олöмö Сталин јорт-лыс ö условіјöсö. Тајö лоö, сöмын кывнад көсысöмыд, а делö вы-лас важмоз самоөкөн ужсö нуöдö-мьд—махровöј веекывыв оппор-тунизмöн.

ВКП(б) рајкомјаслы, партјаче-ка-јаслы да быд коммунистлы кол-лö большевiк самöн перестроитны асыныс ужсö, Сталин јорт ин-дöм сертi, мобілізујтны вниманнö-

Декабр 1-ј лун кежлө 75 прöчент

Чукаыб (Вiзiң р.), „1-ј мај“ ТOЗ-са шленјас сöдöмсаң ужалöны вөрфронт вылын. Сентабр 15-д лунсаң октабр 5-д лунöз ужалисны подготовiтельнöј уж вылын, сы бöрын котыртисны сквознöј бри-гадаөн да кайсны вөрпöрдны. Декабр 1-ј лун кежлö задаңньсö тыртисны 75 пр. вылö.

Чуксалöны ас бöрсаныс вöтчыны мукöд колхозникјасöс.

Рабочком.

Звучникјаслөн рад сөдö

Певк вөрпункт, Сыктывлин р., Позты сiктсöветувса колхозник I. А. Худажев да јединöличникјас К. П. Гiлев да С. А. Iзјуров заключiтисны договор вöчны 1100 шпалјөн морт вылö март 1-ј лунöз. Аснысö јавiтисны звучникјасöн.

Чуксалöны ас бöрсаныс вöтчыны А. Ф. Нестеровöс, Т. А. Барабановöс да Е. В. Вавілинöс.

Логор Öльöксан.

Удора чорь да кутö гөрд знамја

Мылдин—позор знамја новöдлыс

Сыктыв, вöтчы Сыктывдин бöрса

Вөрлезöм куза „Комилес“ трестлөн декабр 10 лун кежлö сводка

Вөрпромхозјас	Тыртöма % %		Сетöма ужвын				
	Пöрдöмөн	Кыскöмөн	Кер вöчны			Вöвјас	
			Колö	Ужалö-ны	На пi-ыскол	Колö	Ужа-лöны
Сыктывдин	26,7	0,1	5790	1316	312	2400	110
Јемдин	10,1	—	5958	988	233	2397	47
Сыктыв	24,5	0,8	5618	1181	626	2475	176
Шојнаты	19,3	0,3	3754	1262	303	1395	284
Кулöмдин	18,3	0,5	5628	944	203	2365	79
Мылдин	4,2	0,9	1468	269	16	875	171
Iзва	8,4	0,5	3313	691	198	1792	77
Ставыс	18,3	0,4	31529	6651	1891	13609	944

Декабр 1 лун кежлö Удоралөн тыртöма вөрпрограмма 71 прöч. i Лузлөн—25,9 прöч.

Öдјас некутчö шогмытöмöс, медјонасö кыскасöм куза. Јемдин рајон весiг абу-на кыскöма нiотiк кер.

Колö быд участокын заводiтны косагны большевiстскöј öдјас вöсна кыз пöрдöмын, сiзi i кыскасöмын да јанвар 1 лун кежлö тыртны вөрпрограмма 45 прöч.

сö став колхозникјаслыс да гöл-шöркода олыс крестаналыс вөрлезöм гөгөр, котыртны найöс сквзнöј бригадјасö да пыр-жö пет-кöдны вөрö. Колö кыпöдны нем-жалiттöм кое оппортунистјаскöд, кодјас отсасöны кулаклы вөрлезан программа тыртöм зугны, кодјас ужын öд кыпöдöм колöны возö кад кежлö, коркö кежлö. Больше-вiстскöј öд колö кыпöдны талун, а не аскi.

Пуктам колхоз пыщ кын југдöдчан уж

Меставывса гiжöдјасыс тыдалö, мыј југдöдчан уж колхозын вовсö оз мун Культурнобытöвöј комiссiјајас сöмын лыдфысöны кабала вылын. Отсöг сетöм некодсаң абу. Лезö-ма ставсö самоөк вылö да сiз öтарö помөн кывтö.

Лыдфысан керкајаслөн колхоз течан ужын чужöм бавјас оз ты-давны, сiз-жö школајаслөн. Он прамöја кывлы збыл өрнi колхоз пыщкын југдöдчан уж пуктöм куза, а та вöсна мыјтöм нелучкi торјыс лоö кужтöмла, тöдтöмла, гөгөрвотöмла, грамота тöдтöмла i сiз возö.

Админiстрирујтöмөн колхоз пыщ-са өвмöс јонмöдны он вермы, коло бура пуктыны југдöдчан уж. Колö ловзöдны культурно-бытöвöј ко-мiссiјајасöс, колö тајö уж бердас кыскыны став сiктса партијечјасöс, комсомолечјасöс, профсоюзник-јасöс да сiктса југдöдчан уж нуö-данучреждөвнöјасöс лыдфысан кер-кајас, школајас дај болнычајас. Колö садмöдны Обколхозсојузöс да Обоноöс, медым сетисны бур туй-дöдјас улысса организацијалы да ас бердас лöсöдiсны та вöсна тöжды-ыс да вескöдлыс војтырöс. Обколхозсојуз öнöз оз вермы пук-тыны југдöдчан уж нуöдöм куза инструкторöс, рајколхозсојузјаслөн ташöм војтырыс оз-жö тыдавны, мед бöртi југдöдчан куза ужсö жмитöмаöе сещöма, мыј југыд iнас петныс оз вермы—оз-кө бостыны мукöд сiра гезјөн кыскыны. Позö-ö возö терпiтныс ташöм торсö, нöтi оз поз, колö вужнас бертны ташöм оппортунист сама ужсö Колö чорыда бостыныс уж бердö да лыдфысан керкајас, школајас, гөрд пелöсјас пыр нуöдны колхозјас јонмöдöм куза уж, быдтыны мес-тајас вылын колхознöј кадрјас, бырöдны неграмотност, воставны колхознöј школајас, нуöдавны курсјас. Колö лöсöдны тувсов гöра-кöча кежлö јур нуöдысјасöс да мукöд ужалысјасöс.

Прокö.

Бостö пример „Казлук“ совхозса ужа-лысјаслыс

„Казлук“ совхозса ужалысјас асланым клубö гiжса лöмөн сузöдiсны журнал да газет 100 шайт дон.

Чуксалöны ас бöрсаныс вöтчыны мукöд совхозјасöс да сiз-жö колхозјасöс—газет да журнал сузöдöм могуыс.

Костромiн.

XII-öd партконференція кежлө колхозникјаслы петны тыр вермөмөн хожајственнөј фронт вылын

Колхозникјас лөчөд-чөј XII конференція кежлө

Јанвар 2-д лунө вөссө XII областувса партіјнөј конференція. Конференція вөссө сешөм пөрао, кор комі ужалыс јөз, өтвылыс став Совет сојузса ужалыс јөзкөд коммунист партия вескөдлом улын поналды пјатилетка коймөд решаушөј волие программа. Кор заводчө пјатилеткалөн нөлдө і остаткі во.

Міјан социализм стрөитан ужын емөс ғырыс вермөмјас, партіјалыс ЦК генералнөј вескыд виэ нөдөмөн Крајком вескөдлом улын комі парторганизация, став ужалыс јөзөс хожајственнөј да политическөј мојјас гөгор котыртомөн став фронт вылын локтис ғырыс вермөмјасөн.

Ғырыс вермөмјас емөс і колхоз течан ужын 47% став беднак да еереднак хожајство пые пырөман колхозө.

Но уна-на міјан ем і нелучкјас, кодөс реғыдөн колө бырөдны. Частө кулакјас, классөвөј врајас, өткө мед зебсыны да саймовтчы чорыд заданнөјасые, мөдө, мед торкны социализм стрөитан уж да пышкөсө пырөмөн пышкөсөан кисты колхозјас, сујсөны колхозө.

Колхозјас оз-на ставныс большевиксөја тышкасны колхоз јонмөдөм понда, оз-на быдлаын доходјасө јуклыны лунуж сертө, а өткымынлаын век-на нөдөны кулаккөј уравнөловка, век-на јуклөны једок јурө.

Колхозјас оз-на ставыс нөдөны колана тыш социалистическөј животноводство паскөдөм понда.

Уна колхоз-на абу гөгорвөдмны, мыј основнөј хожајственнөј да политическөј мој міјан областын, — вөр лөдөм. Унаын занімајтчөны месничествөдн, сы понда вөрө ужавны оз сетны јөзөс.

Став Совет сојузса ужалыс јөз котыртомны асыныс вынсө бригадјасө организуючөмөч, мөдө модкөд ордјысөмөн, чорыда боеөсөны сулалан мојјас портны олдөм, медым содтөдөн тыртны план.

Колхозникјаслы колө лоны нервојја радын. Комі област вөрлезан план тыртөмын Крај куза кысө бөрын. Ударнөј төлысын первој декадаса өд нөдөна оз виставмыј срок кежлө мі вермамө тыртны план. Колө мобілизуютны став вын Бура уж вын јуклөмөн пырыс-пыржө петны вөрө, мед реғыдөн бырөдны прорыв.

XII партконференція кежлө колө қикөз помавны лунуж сертө колхозјасын доход јуклөм. Бырөдны қикөз обезлічка, правілноја да экономнөја виэны скөт көрым, қикөз ставнас выполнитны заготовна планјас.

Буржык колхозникјасөс, ударжикјасөс XII партконференція кежлө колө сетны партіјаө.

Медса бур гөсөч XII партконференціялы лөд—ударнөј сквознөј бригадөн вөрө петөм, медым конференція кежлө тыртны кыскөмын да пөрөдөмын 45% вылө вөрлезан план.

Ештөдны пыр-жө лөгөдчана ужјас. Некуйтчө оз скодөт, кор өнөз абу лөгөдөма вөрлезысјаслы баракјас да бур өтувја Гојан-Јуан

Грива. Виэјүрөсә вөрпункт нојабр 25-өд лун кежлө абу-на вермөма ештөдны сортөвка вөчиг кежлө лөсөдчана уж. Стрөитөма сөмын өтө контора, вузасанін, пывсан да столовөј. Ужалысјаслы оланінјас нөтөна ештөдтөм. Робочөјјас олдөны столовөјын да конторын. Ужсө зыжыка помалөм вөсна некод оз төждыс. Вөр пунктса адміністрація ужалысјасөс корөдм куза нөнөм оз вөч. Занімајтчөны сельсоветкөд бумажнөј волокитаһн. Ужалысјас-кө воласны ладнө, а оз-кө, бара-жө бур-дај. Вөрпунктса јура-лыс Тебенков јорт ескө лун кост мөсөн котралө Гриваө да пөлзаыс абу. Сельсоветын мургыштас дај ставыс, сөктса колхозјасө ветлыны оз лыдды аслас ужөп. Волие ужалыс вөјтырөс оз куж исползуютны, ужышгасны 2-3 лун да бөр гөртө.

Колө ештөдны 3 барак, наһ пөжаланін, өтө контора, гөрд пөлдөс, сөмын ештөмыслөн помыс оз-на тыдав.

„Ег-јольса“ вөрпунктын Гриваса тракториөј база бердын ужыс колө ужалысјас сертө лоны јона бурөн. Вөрпунктыс да базаыс лыддысөсө комсомольскөјөн. Комсомол лыддысөсө 52 мөрт, ставыс пөстојанној кадрын, осталнөј ужалыс колхозникјас 37 мөрт. Виэөдлан-кө пышкөсө олдөсө, олдөмыс некуйтчө тутөм. Баракјас важөс, некуйтчө ремонт абу вөчөма. Некуйтчөм очөс оз ков, пөчө пырны да петны паз пырыс. Жөжөсө волсалөма сөмын керка шөрөдыс,—нар увтө жоқтөм, волсалөмаөсө пощјас. Баракјас мурдытөмөс, пөтөлдөк вылас мусө абу лептома. Баракын абу тырмымөн пызан-скамјас. Робочөјјаслы весиг некуйтчө пуктыны наһсө да асыныс мукөд посны көлујсө, кыс-нөн ескө пукөны-да. Медсаөс пөстојаннөј кадрлөн, олдөмыс лок: баракјас лажмыдөс, пөмыдөс, пукөны некуйтчө. Лөсопункт көсөјөма бурмөдны олдөсө, вөчөма којкајас, сөмын ічөг барак рафө став крөватсө течөма некуйтчөм косттөг да лөдөма важ сама наріас. Уэлан көлуј—волпас, ешкын—абу, көзыд уэлыны ужалан паекөм улад, та вөсна Виэинса вөрпромхозлөн төждысөмыс оз тыдав. Гынкөм пөчөс лөсөдны, вурун рөјонын ем, сөмын колө нөбны вөзвыс, вөчөмыс становка ез-жө ескө лө, сөз-жө пөчөс лөсөдны өткымын паекөм, но тыдалө та куза некод абу мөвпыштлөма. Пөстојаннөј кадрлыс олдөсө бурмөдөм куза көжајственнөј организуючөс Крајком да Обком-лыс шуомјасөсө ВКП(б) абу пуктөма пыдөдө.

Вөрпунктса ужалысјас висталөны, мыј—„Таво тани сортөвка вөчан уж—өстаткі во, немла виэны сөм оланінјас бурмөдөм вылө“. Вөрпункт тыдалө көсөјө став робочөјсө, став пөстојаннөј кадрөс, звучникјасөсө сөз-жө дугөдны вөзө вылө ужалөмыс нем чөж кежлө.

Төјд-нө абу кулаклөн мөвн? Төјд-нө оз лө паныд уж став партіјнөј да советвласт дөректөвајаслы.

Вөрпункт план сертө колө вөчны 43200 кубометр вөр. Сөгөма пөрөдчыны 47 мөртөс, кодјас кутчөсөмаөсө вөчны 35000 кбм. 10 сурс

кубометрөс-нө кө вөчас? Колө Виэинса вөрпромхозты термаөны ужалыс вын суэөдөм могыс. 47 ужалыс мөрт ставыс лыддысөсөны бригаданы. Кујим звучнөј бригада 26 мөртөс, вөчөны 25850 кбм. да кујим прөстөј бригада 21 мөртөс, вөчөны 9150 кбм.

Нојабр 23-өд лун кежлө вөчөма став бригадјаснас 26,5% көсөјөсөм сертө, кытчө виэөмны 1640 лун. Вөчөмыс локтө быд мөрт вылө 5,67 кбм өн лун.

Колө комсомоллы пуктыны став вынсө төјө прорывсө бырөдны, паскыда нөдөны массөвөј разјаснителнөј уж, мобілизуютны став виэманнөсө вөрлезысјаслыс өн өнөсан-жө вужны збылыс вылө формаа бригаднөј уж вылө (бригадјас ужалөны важсамон—параөдн). Јукны бура уж бригада пөын.

Бригадјас костын ем социалистическөј соревнованнө вылө договор, вөчлөмны нојабр 20 лунө, кытчө жежөд вывтө сөдөн гөжөма: „Мө ставөн ужатам бригаднөј методөн, пондам ордјысөны мөдө-мөдкөд, вужам хозрасчөт вылө, ставным бура көсөјөсам нуөдны ас пөын маркөистско лөнинскөј воспитаннө, кытчө кыскам став колхозникөс, бырөдөм неграмотност да с. в.“.

Виэөдлам кө збылыс, сөмын кабала вылын ордјысөны. Некуйтчөм ордјысөм абу, бригадјас оз ужавны бригадөј методөн. „Прокушев“ нөма бригада заводчөлөма ужавны вылө формаөн, ужалөмаөсө 13 лун да бөр дугөдмны: „Одним-пө чин“. Комсомол ез вермы кад вылын төјө справитны, ез нөдө некуйтчөм уж. Нывјас ескө шөбөны—„зөв бур выльнөдн ужавны да-і каөство вөрыслөн буржык лөд“,—но өткымын зөбжык мужикјаслы абу кажитчөма да бөр вужмаөсө важногөсә уж вылө. Маркөистско лөнинскөј воспитаннө мунө некуйтчө тутөма. Комсомолөчјасөсө ес-рө-арыс көкөдыс кыскө велөдчыны да пыр нөрөвитөны пышшыны. Собраннөјас вылө жынаыс унжык оз волены. Јөнжыка рафөјтөны картөасөны. Общөј собраннө вылын да комсомольскөј собраннө вылын комсомолөчјаслөн а активност абу.

Хозрасчөт јылыс мөрт оз төд, комсомол пөыс, нө вөрпунктса ужалысјас пөыс. Хозрасчөт гөгорвөдны—зөдөлнөја ужалөм, а мыј зөдөлнөј ужыс сетө да кызө сөјөс оломас пөртөны, некод оз төд. Колө комсомоллы да вөрпунктса служакјаслы чор-да бөстөсны ужө да нөдөны хозрасчөт полнөја, бригадјасөсө петкөдны хозрасчөт вылө.

Вөррабкооп ужалө вывтө омөла

Лавкаын наһ да сахарыс кыңчө нөнөм абу. Лавкаын овны оз пөч, өшөнјас жуғласөм—вөчөны некод ілы дугдывтөг лөмтөны да пөр көзыд. Столовөјын вердөны өтө курыд сөлдө јуквадн да зөрја рокөн. Столовөј помещеннөдыс некуйтчө тутөм пөмыд, көзыд, пукөны некуйтчө, оз тырмы скамја да пызанјас, ужалысјаслы лөд сулавны да видчөны өчөрөд. Столовөј санитарнөј бөксан сөщөм-жө, абу мысөанін, абу лөсөдөма сөдөлан дозјас, чашкајас,

бекарјас оз тырмыны. Уж нөдөмыс јаслөн та вөсна јурныс оз вөс.

Пондан-кө сорнитны столовөјса завкөд, тенө сөјө первој чорыда матерөјас да сөгөа кутас шөкгыны асөсө арөстөјтны да ыстыны вөрыс, а сөјөм бурмөдөм куза оз і мөвпыштлы.

Вајалөмаөс Гриваса лөскооп нөј 17 метр сортөвөј вөчысјаслы, бура ужалысјаслы да Лөскооп төјө нөј вылө вербујтөма шленјасөс Сортовка вөчысјаслы абу і сурөма. Грива грездас столовөјын гөртса олысјас сөјөны јөј да жежөд наһ, а вөрө оз ыстыны.

Бура—ужалысјасөс—звучникјасөс да пөстојаннөј кадрыс премөрујтөм куза некуйтчөм сорнө абу. „Ворөшөлов да „Прокушев“ нөма бригадјас вөчөмны прөмернө 500 кбм. мөрт вылө. Заслужөвајтөны премөјасөс, сөмын вөрпунктса зав—Көсөтин јорт, шуө собраннө вылын: „Некуйтчөм индөд вөрпромхозса прөмерујтөм куза абу, ачым лөсөдны оз куж“.

Партіјечјас да комсомолөчјас лөнтөмаөс, некуйтчө оз вермыны јөткыштны. Колө збылө вылө шөтөны, медым партіјалыс да правөтелствөлыс шуөмјасөсө олдөмө портасны, оппортунизм самөн ужавны оз шөгмы, самотөк вылө оз жо пөч нафөјтчыны. Колө пуктыны помтащөм ужыны, колө сетны рајоннөј организуючөсө өтсөг.

КОЛӨ БУРА ЛӨГӨД-НЫ УЖ БРИГАДА ПЫЩКЫН

Көбра, (Виэин р.) Ічөг Ентаһ сөктса колхозникјаслөн вөрлезан ужыс пөдмөс. Лыддысө 18 мөртөс бригада да ужсө некуйтчө оз вермыны лөдвылас пуктыны. Нөшта лөсөдөмаөсө еменаөн ужалөмсө да ветлөм уна мунөмас кадөс вошө. Колхоз правленнө оз-жө вермы тујдөдныс.

Карманов.

Пошта ужалө некуйтчө тујтөма

Вөрпункт „Виэјүрөсә“ абу-на волөма газөт, „Ег-јоль“ пуктын абу-на адылөмны пөзмө новлөддысөс. Газөтјас, пөсмөјас шыблалө кытчө сурө, оз разөд баракјасө. Унжык газөт да пөсмө адресатлы оз сурлы, вошөны. Таэ обслужөвајтны поштаөн вөрфронтвысө геројјасөс оз шөгмы. Колө сувтөдны бур свөз, мед быд вөрлезыс аскадын вермөс лыддыны газөтјас да мед ез вошөласны пөсмөјас.

Кушманов

Ог лезöй кулакös зугны социальгическöй скöтвизöм паскöдöм

Бырдны көрöмьес эескыд лун економнöя көрöм вердöмөн, нөр көрöм заптöмөн

Когасны социальгическöй скöтвизöм паскöдöм мэгьес

Начкалöмөн скöт изведитöм дугöдöм жылыс ВКП(б) ОК бжуролөн да Обисполком президиумлөн 1931 во декабр 3 лунса öтувја постановленьö

Пасжны, мыж бөрја кадын уна районнын начкалöмөн изведитöны скöт кызди жефноличникяс, сиз-жö колхозясин. Районса да сиктса парторганизацијас јавö слабомöдомаос начкалöмөн скöт изведитöмкöд вермагöмсö, сиз-жö оз мун тыш кулак агитацијакöд, кодјас испöзүтöны көрöм куза лöм эескыд торјас.

ВКП(б) ОК бжуро да Обиклөн президиум шуöны:

1. Објажитны став рајкомјасöс, РК-јасöс, партјачејасöс да селсöветјасöс пырые-пыр кыподны чорыд ков скöт начкалöмлы да тагöгöр да социальгическöй под вылын скöтвизöм паскöдöм мөг гöгöр паскöдны массöвöй политическöй кампаннö, чорыда да решительноја нуодны олöмö ВЦК-лыс, Совнаркомлыс да Обисполкомлыс постановленьöјас скöт начкалöм запретиöм жылыс. Јавитны чорыд ков кулаккöд, сижö агентјас—оппортунистјаскöд.

2. Предупредитны партјачејкаса став секретарјасöс, селсöветын да колхозын јуралысјасöс, мыж выльö пунктисö чорыд ответственност скöтлыс öнја јурлысö не чинтöмьес да скöт паскöдöм куза планын шуöм лыдоз скöт паскöдöм обеспечитöмьес, да лöк-кö лезöма кöт ичотика нарушитны скöт начкöм запретиöм жылыс закон, најöс лöк кысöма нуны чорыд ответственност.

3. Щöктыны прокуратураöс пырыспыр кыскыны кывкутны начкöмөн скöт изведитысјасöс (Јемдин, Луз да мукöд р.), сиз-жö Союзмјасöс органјасöс да мукöд јаз за готовитысјасöс, кодјас заптисны јаж выльö бракујттöм да молочно-продуктивнöй скöт да кодјас шыкөдисны заготовитöм јасöс (От).

4. Објажитны Обснаботделöс дугöдны декабр тöмьес выльö јаж выльö гырыс мöсјас заготовитöм,

омöлтчöм бычјас кынзи, быд районын, Луз кынзи, а заготовитны мукöд пöмöс скöт да контракујтны јаж выльö скöт 1932 во кежлö,

5. Обком да Обисполком бер öдöны ыжыд вымањнö став партијнöй, сöветскöй да общественöй организацијаслыс да областса став ужалыс јöзлыс сы выльö, мыж скöт начкалöм дугöдöмкöд öтщöщ колö нуöдны чорыд тыш скöг дöзöритöмлыс да вердöмлыс качествос кыподöм вöсна, визтöмөн корым визöм вöсна да көрöм запас содтöм вöсна.

а) Објажитны обуздöс, колхозсоюзос, молококолхозцентрос, слав рајкомјасöс да рикјасöс пырые-пыр мобилизуйтны став робöчöй, колхозник, гöл да шöркофдем крестана öс скöтвизöм куза месачниклыс заданнöјас практически олöмö пöртöм выльö.

б) Персональнöй ответственност рајкомса секретарјас выльö, РК-ын јуралысјас выльö, совхозса директорјас выльö колхозјасын да МГФ-јасын јуралысјас выльö пунктöмөн, објажитны öдöдны скöг картајас стрöитом да важ асöс справиталом, обеспечитны стрöитчан планјас ставнас тыргöм, сы выльö колана ужвын декабр 15 лун кежлö торјöдöмөн.

в) ВКП(б) јачејкаса секретарјас выльö, селсöветын да колхозын јуралысјас выльö, совхозса да вор промхозса директорјас выльö ответственност пунктöмөн, пырыс пыр заводитны чорыла економитны корым да пырыс пыр заводитны вердчыны нөр көрöмөн, нөр з птан плаңјасо быч тыргöмөн. Обколхозсоюзлы вит лун срокөн колö сетны колхозјаслы практически индöдјас, кызди јитны визöмөн көрöм визöмсö скöгöс обслуживајтöмын эфельщина нуöдöмкöд да обеспечитны колхозјасын эфельщина нуöдöм.

6. Щöктыны КК/РКI органјас пуктыны медчорыд контрол тајö постановленьöсö олöмö нуöдöм вылын.

7. Тајö постановленьö јöздöны печатын да организацијасöн вескöдлысјас выльö ответственност пунктöмөн, објажитны пыр жö борнитны рајком, райполком да селсовет заведаннöјас вылын да совхозса робöчöјас, колхозникјас да гöл да шöркофдем крестана собраннöјас вылын.

Став рајкомјаслы да рајсполкомјаслы 10 лун срокөн јуртны Обкомöс да Обисполкомöс примитöм мерајас жылыс.

ВКП(б) ОК-са секретарöс вежыс — Тчаньиков

Обисполкомын јуралыс — Тараканов

Звучнöй-сквознöй бригадјас вöсна

Пöфель öјса колхознöй бригада јавитис асöс звучнöй бригадöн

Кулак поз лöй жугöдöма

Коми ВКП(б) Обком аслас шуöмын став Коми областувса парторганизацијас да став ужалыс јоз возын пунктис мөг: колхозјасöс пышкөсаныс јонмöдны да сы под вылын колхоз течан уж помавны 1932-33 во вылын.

Тајо шуöмсö олöмö пöртны вермам сек, кор збылыс бостасны парторганизацијас ужилыс јöзкөд колхоз пышкөсса овмöс јонмöдан ужö да чорыда кутасны нуöдны тыш кулакјаскöд да најö агентјаскöд, кодјас сугöдмаөс колхоз пышкöд да öтаро зилöны кистны колхозјасöс пышкөсаныс, колö сешöм ковтöм јöзсö пырыс гöм-пыр-жö вöтлыны колхозыс.

Они кулакјас ас агентјас пыр јона нуöдöны агитација, медым чинтысны скöтөн да öткажигчавны контракујттöм көрöмјас госуларстволы сетомыс. Көрöмөн эескалöмыс таныс кынзи петан туж оз көсјы адзыны. Коло быд колхозлы сувны вескыд туж выльö, коло корым запасјас гырдöдны економноја, нормјасöн вердöмөн да нөр көрöм заптöмөн. Госуларственнöй заданнöјас контракција куза колö олöмö портны. Скöт чинтöмлы колö пуктыны пом, колö испöзуйтны сгаз корым ресурсöс, нотти тарјаттöг.

Бенкуковса (Сыктывдин р.) „Ыжыд вын“ колхозын вескöдлысјас көсјылсны вузавны 30 вöв, корымыс эескалöм понда, асныс нөтк көрöм заптöм вöсна абу тождьелмаөс, нөр көрöм заптöм пысди абу пуктöмаөс. Госуларстволы нотти абу сдэргöмаөс турнөс.

Тащöм торјыс лöй колхозö ковтöм јöз сугöдм вöсна да најö вескöдлöмјас вöсна. Неважон РКI нуöдис чистка колхозын да тыдовтис сешöм торјас: колхозö јона крөпыда поздыөмаөс кулакјас да зажиточнöјас. Аграномыс Карманов кулак пи, сылөн гөтырыс щöтöвöдөд, поп ныв да нöшта правленьöс 23 зажиточнöјас, кодјас нуöдöны вредитана уж. Гулыснас көзломөс 7 га гöгöр чужтом зорюн, сешöмаөс турнеис да с. в. Падмодмаөс скöт карта ештöдöм јуомон да колхозникјаслыс дисциплина ускöдöмөн.

„Ыжыд вын“ колхозын шленынөс кулак да зажиточнöй пијан. дажө најö пырöмаөс комсомолö да комсомолјачејкасö бостмаөс аски улö. Нафејев—кулак пи, комсомолса секретар, эккөз кусöдöма комсо-

мольскöй ужсö, колхозникөн лыдысöмөн туждöдчөма велöдчыны, öни курс помалöм бöрын ужалöс еберкассаын да сені ужсö торкө. Кулак пијан вöлöм бат-мамьес јуксалöны да колхозö пырöны, сöмын бат-мамьскöд öтилын-жö олöны. Выходнöй лунјасо да служба вылыс локтом бөртти оз колхозын ужавны, а кулакјаслы. Сешöм ужалысјаслөн лунужлыдыд абу вылын: Малыгинлон 15-20 лунуж. Аслас пырöмнас, торјöдчöмнас, бафсö кулакыс зажиточнöй вöштöма. Они пипырыс пöлзуйтчö колхознöй вöлөн. Бостам Титовöс, вöлома кожовна, експлоатируйтöма öтракјасöс, öни колхозын лыдысö, бара-жө туждысöма велöдчыны. Тащöм јöзыд ас ужалöмнаныс: виздöмаөс колхозсо кесан вежбөсö.

Чистка нуöдöм бöрын колхозникјас адзисны көн волöма вужыс да шуöны: „возö выльö-пö кутам адзыны көн пом ајасы.“

Правленьöсö лöй ставсö вештыны судö сетöмөн. Бөрја кывыс пролетарскöй судлөн. Ковтöм сугöдм јöзсö лöй вöглöма колхозыс. Колö быд колхозниклы виздöны аскостыныс, абу-о сугöдмаөс кла сөвöй врајас да быдлунја провера нуöдöмөн эккөз весавны колхоз пышкөс колхоз кистысјасöс да ужсö падмöдысјасöс.

КОСТРОМИН.

Бјурократјасöс чирьштны

Грива сиктүвса (Визин р.) „Пут социализма“ колхозын јуралыс С. М. Тебенков пöдтö колхозникјаслыс активностсö. Собранныјас вылын кывн жын оз сет виставны. Выговорјас öтаро течö, бытöкө важдырса мөг. Беднакјасос озжө пöфди пукты, сöмын видöмнас посјысö. Колхозникјаслы оз зев во голöм вылас тащöм фактоторыд.

Правленьöлөн зоньнас тащöм-жө самыс, кыв шуöмьес вомалöны. Гөжöмнас начкалисны скöтос да јасöс эитисны зон пельса жын, бара-жө лантöмөн ов. Собранныö вылын, мыж шуласны колхозникјас вöчны кабалавылас гижöдыс вевошö, олöмас оз пöртны.

Рајколхозсоюз вай отсав ерд выльö пөгкöдны нелучкијасöс да көртвомав правленьöса шленјасöс кушöм-кө ногон, абу од төлкыс.

Виздöлыс

БОСТЫНЫ ПУ КӨРҮМ ЗАГОТОВІТОМ ВЫЛӨ

Пу көрүмөн бура позё вердчыны

Таво тувсов кос поводфа всна турунас мукөд војас серті езжык артмыны да та понда сөкыжык лоө бергөдчыны куш турун көрүм вылын. Кулак ас агитаціјанас уна колхозде да өтка овмөсјасде воштоде паникаө, места вывса ужалыјас код вылын кулацкөј агитаціјалы ез сетны колана отпорсө да ез кутчыны көрүм заптөм вылө. Кокныджык туж вылө сувтисны—чынтыны скөтөн кутисны. Ташөм ужыслы колө пуктыны пом. Колө бостыны көрүм заготовка бердө да нөдтік скөт не начкыны. Возможностыс ем.

Во гөгөр кежлө көрүм тырмөдөм куза быд совхозлы, колхозлы, МТФ-јаслы, өтка овмөсјаслы колө пырыетөм пыр лөсөдны көрүм балансјас далөсөдны корым нормајас торјөн быд скөтлы да лөсөдны робочөј-календарнөј планјас скөтөс вердөм куза. Пуктыны фуражирјасөс, код кыпыр кутас мунны став көрүмны, вөчны кормушкајас, шоныд картајас да нүөдны экономнөја вердчөм.

Совхозса директорјаслы, колхозса ревізіоннөј комиссіјаслы быд төлыс нүөдны проверкајас көрүм вөдөм куза да нелучкјјасөс кад вылын вөскөдөм куза. Нормајас шывті вөдөмыс колө мыждавны.

Көрүм экономитчө көрүмшкәјас лөсөдөмөн да скөтс шоныд картаын вөдөмөн.

Опытјас петкөдлөны, мыј кормушкајастөг вердчөгөн көрүм 20%-өн мүнөд унжык көзүдөнын вөдөгөн гырыс скөт вылө мунө турун 2 килогр. гөгөр унжык шоныд инын вөдөм дорыс.

Нөшта омөла-на көрүм тужө пуктөны вартөм да төлөдчөм бөрын колас өтбөрјасөс, тајө бара-жө петкөдлө көрүм вөсна омөла төждысөмөс.

Сіз-кө мөсјаслы, вөвјаслы, ыжјаслы да мукөд скөтлы кормушкајас лөсөдөмөн, шоныд инын вөдөмөн да став көрүм запасөс бура экономнөја іспользујтөмөн позас турун тырмытөмсө вөвөтчыны.

Тајө индөм көрүмјас кыңзі, нөшта ем пу көрүм. Пу көрүм запасөс бура іспользујтөмөн быд во позас заптыны 500 еурс тонна гөгөр, сөмын колө пу көрүмнас вердчөмсө бура пуктыны.

Таво гөжөм Улланаса опорнөј опытној-пунктын нүөдөсны опытјас пу көрүмөн вердчөм куза. Сувтөдөма вөлі 22 вөв да 4 төлыс чөж вердөма пу көрүмөн да некушөдм гыркпышкөсса вөсөмјас ез вөвны.

Опыт нүөдөм вылө 22 вөв јуклөма 2 группа вылө. 10 вөлөн. Группа пјјас баражө јуклөма 5 пара вылө. Учот нүөдан кадө өтік вөдлыслы сетчөс 5 кіло ід ізас да зөр, мөдыслы 2 кілө ізас, 3 кіло пу көрүм да зөр. Зөр быд пара вөвлы сетчөс өтмындаөн. Уж вылө вөвјасөсө петкөдлөсны парадн-жө. 32 лун вердөм бөрын тыдовтчөс, мыј кушөм вөвјаслы вөлі сетчө пу көрүм налөн ловја вес лыдыс соді 6,4 кілө вылө, мукөд вөвјас дорыс.

Бөрја понас быд опыт вылө сувтөдөм вөвлы сетчөс пу көрүм да став вөлыслөн ловја вес лыдыс соді. Тајө примөрыс петкөдлө, мыј пу көрүмөн позө вердчыны бура.

Пу көрүм заготовка нүөдчөс сөшөм ногөн: вөз, тулыс пу корјавтөз кералөма баф, кыз да лі пу увјас кызанас 1-1½ сантөметр. Сөсса

увјасөсө ізас шыран машинаөн шырөма 1-1½ сантөметр кузтаөн, вундөтөм бөрын ізөдөма мелнычөын, та бөртө вөлі лөсөдчө көрүм вөвјаслы кык өікасөн.

Первојја өікас көрүм вылө вөлі бостчө 2 пәј баф пыз, 2 пәј кыз пу пыз да 1 пәј пі пу пыз; мөдыс—шөріпөв баф да кыз пу пыз. Пәјјасөсө фөрт қолө пуктыны весөн, абу-кө кын вескөјыс позас ташөм сорсө вөчны ведраөн лөбө мукөд пөлөс дозјөн мөрајтөмөн.

Ташөм ногса сорлөлөм пыз пуктыслөс гырыс шанјасө шөммөдөм вылө. Сөмын шанас пуктыслөс слөјөн, слөјөн, быд слөј көстө вөлі кістысө чуж. Пу кыз слөј 30 сантөметр кызта, сөса чуж пыз, сөсса бара пу пыз і с. в. Чужыс бостыслөс 1 прөч. став пу шөммөдан көрүм вес лыдө. Кор таз лөі лөсөдөма шанө, кістөны 45-47 градуса пөсө вөдн (цөлсөј градусөнік серті). Пөсө вөдн кіскалөм бөрын топыда вөвөтчөсө вылысас груз (ізјас) пуктөмөн. Быд квадратнөј метр вөвт вылө пуктысө 120-150 кәгр. груз. Таз сулөдөсө-шөмөдчө 3 суткө чөж. Бара-жө сулөлігас колө вөзөдавлыны, медым ез бакшас. Бакшасөмөсыс содтысө индөм градуса пөсө ва (влажностыслы колө лонн 65-73%). Кујөм суткө бөрын позө вердны скөтөс кыкнан өікас лөсөдөм көрүмөн.

Кык колас вөв вылас вөлі нүөдөсны пробәјас, медым лөсөдныс көрүмсө. Вөчөсілісны уна өікасөн: а) пу корјөн, ізтөг да чужтөг, б) пу кортөг, шабдө нарјасан машинаөн небуөдөмөн да чужарөн. Пробәјас петкөдлөны, мыј позө кыкнан ногнас вердны.

Өні фөрт корја пүтө он адчы, ковмас вөчныд мөдпөлөс ногнас. Медым увјасөсө позөсө ізөдтөр вердны, колө чукөртныс увсө саңтөметрыс некушөжык өтік кө, мөд-кө колө песны, лөбө небуөдөны нарјасан машинаөн, сөсса вөлісө шырыны. Быд өікас пу увјас колө аслыс, аслыс шырыны, оз ков гудравны ставсө өтікляб, медым сорсө позөсө вөчны вөсталөм серті да сіз-жө шөммөдныс.

Чуж пуктысөсө сіјөн, медым регыдөжык смөссө шузөдіс, позө чуж пыфөныс бостны вылөв, өтік ведра ва вылө пуктысөс 3 пәң. Колө бура лөсөдны пөсө вөсө, оз ков вөчны 50-55 градусыс (Ц) пөсөжыкөс. Абу-кө ва мөрајтан градусөнікыс позө чундн вөдлөдөмөн лөсөдныс вөсө, бур лөө сек кор, чунд муртса вермө төрпөтныс, озкө-нын вермы төрпөтис оз шөгмы рөчны пөсөла, бара-жө төрпөтөкө кокніда дебыдысла оз шөгмы.

Пу көрүмөн вердчыны колө заводөтны кілограм жынсан суткө вылө да вөзө быд суткө вылө содтавны: 1 кілодә, 1½-өж. Пу көрүм вөвјаслы позө сетны 3 кілоөн суткө вылө, ыжјаслы 0,5 кілө. Мөсјасөс колө вердны сілөсујтөм пу көрүмөн.

Пу көрүм скөтлы колө сетны мукөд көрүмјас бөрын, опытјас дырјө вөлі лөсөдөма сіз, асыв ірыт: вөјдөр ізас, јукталөм, ізас пу көрүм, зөр.

Заготовөтөм пу увјас колө бура вөзны зерыс да көтасөмыс.

2) Оз позө шырөм да ізөм пу көрүм вөзны гырыс чукөрын, лөбө мешөкјасын сы понда, мыј јона гырыс чукөраінын вермө пөжыны да көрүм вынөсө чөнтыны.

Колхозчыкјасөсө отсөг кооператөвлы

Фото—Мелекова.

Өнімөк вылын: Пәјгәса колхозчыкјас кооператөвө вөјөмаде зөр да пыз вөвјасөн да вөтчысөны тајө грузсө примөтөм.

Көсәсны јәј проблема разрешөтөм мөгөсө Бурмөдам да паскөдам порө вөзөм

Партөјаөн да правөтелствөөн сувтөдөма мөг: разрешөтны јәј проблема.

Тајө мөгсө вермам пөртны өлөмө жөтновөдөство паскөдөмөн да јонмөдөмөн, медым регыдә кадөн госудәрствөлы сетны тырмымөн јәј. Медса өдјөн тајө вөчныс позас порөвөзөм паскөдөмөн.

Порө вермө сетны јәј прөдуктасө өдјөнжык дај дөнтөмжыкөн. Өтік кіло кос вөщөство лөөм вылө колө бшлы да мөслы 36 кіло органичөскөј вөщөство, а порөлы колө сөмын 7 кіло.

Гырыс скөт вермө во чөжнас сетны 160-240 кіло јәј, порө во пјјас кыкысө вөјөдөмөн сетө јәјсө 800-960 кілоөз да нөшта унжык. Та вөсна порөвөзөм-јывмөдөм лөө ударнөј отраслөн скөтвөзөмөн.

Област паста колө мобөлізујтны став опытсө да төдөмсө порөвөзөм куза, медым пуктыны став кужан өамсө да вынөсө колхозјасын, совхозјасын да өтка овмөсјасын порөвөзөм бурмөдөм вөсна, такөд шөщ колө бура пуктыны дөзөрөтөмсө, вердөмсө да учөтсө.

Мөд вөјдөр порөвөзөм куза сувтө мөгөн: көрүм заптыны, порө вөзөнінјас стрөйтны да санөтарөја бөксөн төшөдыны. Колхозјаслы, совхозјаслы во гөгөр кежлө көрүм лөсөдөм кыңзі, колө өнісан-жө лөсөдны тулыс кежлө пастбөшөјас да сіз-жө гөжөм кежлө лөсөдны косжык шөнөдөлөр пастбөшөјас. Торја порө пөскөтөнасө колө сіјөн, медым порөјасыс јонөсны да ез

вөсөмыны. Позө вөзөдөны карса прөгороднөј көчәјство вылө, көн порөвөзөмыс пуктөма лөка. Колана пөскөтына лөсөдтөм раді порөјасыс вөсөмаөде ревматөзмөн, рахөтөн, туша бөдөмыс торкөсалөма, мөдөсан колө ташөм торөыс вөзөны пјјансө—том порөјасөс.

Колана көрүмөн порөјаслы лөө тус да бөбөвөј пуктасјас, сіз-кө тувсов гөра-көзә дырјө көрүм култура паскөдөм вылө колө збылыс бостыны, медым лөсөдны во гөгөр кежлө тырмымөн көрүм порөвөзөм паскөдөм серті.

Бура порөвөзөм пуктөм лөө нөшта зоогөіјөна, ветерөнарнөј мөропрөјәтөјас да контролјас нүөдөм сајын. Порө мөдса регыд вермө вөсөмыны, мукөд скөт дорыс, омөлжык-кө лөө вөзөмыс. Сөз-кө порө вөсна колө јона бура төждысны да нүөдны порөвөзөнінјас лөсөдөгөн уна колана мөропрөјәтөјас ветерөнарнөј врачјас, зоотөхнөкјас индөм серті.

Ветерөнарнөј-санөтарнөј уж јона јөтчө вөл порө вөзөнінјас стрөйтөм-көд. Практыка петкөдлө, мыј порөјаслөн јона кулалөм лөө каменнөј вөзөнінјасын, көзөдла да омөла төлөдөмла. Порө вөзөнінјас колөны шөныдөн, југыдөн да вөчавлыны дезөінфекціјас.

Та куза быд колхозын, совхозын, өтка овмөсјас костын колө паскөкыда нүөдны разјаснөтөлнөј уж, медым быдөн гөгөрвөасны став бур лунсө порөвөзөмыс өтік-кө, мөд-кө, дөзөрөтөм кузөныс.

Мөјан областын колхознөј секторын өмөсө бур вермөмјас і порөвөзөмын. Лөсөдөма өнөја лун кежлө 26 порө ферма, кытчө сувтөдөма 378 ең порө да 242 душ бур порө рөд пјјан. Вөл вылө стрөйтөма 6 порөвөзөнін да 14 өс лөсөдөма вөж картајасыс.

Тајө петкөдлө, мыј өтувја коллектөвнөј овмөс нүөдөмөн сөмын вөзө кыптө жөтновөдөство да јонмө. Колө став гөл да шөркөдөма өтка овмөсјаслы сувтны тајө туж вылө да чорыда јөтчөмөн мөдөмөд көст тышкөсны өтувја овмөс лөсөдөм вөсна.

Зоотөхнөк Т. Ч.

Отв. редактор Ф. Зөзөгөв.